

Številka: P-4/18-7
Datum: 4. 4. 2019

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za rešitev spora glede pristojnosti, začetem z zahtevo Ministrstva za finance, na seji 4. aprila 2019

odločilo:

Za odločanje o zahtevi za sodno varstvo zoper sklep Finančne uprave Republike Slovenije, Finančni urad Murska Sobota, št. DT 71011-3364/2017-9 z dne 27. 3. 2018 je pristojno Okrajno sodišče v Murski Soboti.

OBRAZLOŽITEV

1. Finančna uprava Republike Slovenije, Finančni urad Murska Sobota (v nadaljevanju FURS), je pri pravni osebi STM mobile, d. o. o., opravila finančni nadzor dela in zaposlovanja na črno delavke. Postopek je vodila pod št. DT 0610-967/2017 (10-520-09). Na podlagi ugotovljenih kršitev je FURS zoper omenjeno pravno osebo in njeno odgovorno osebo začela še postopek o prekršku, ki se vodi pod št. DT 71011-3364/2017. Delavka je 9. 3. 2018 na FURS vložila "zahtevo za obvestilo o odločitvi v prekrškovnem delu postopka v zadevi št. DT 0610-967/2017-3 (10-520-09)". FURS je s sklepom št. DT 71011-3364/2017-9 z dne 27. 3. 2018 njeno zahtevo zavrnila, ker vlagateljica po njeni presoji ni izkazala, da bi imela od tega pravno korist. Vlagateljica je v skladu s pravnim poukom zoper ta sklep vložila zahtevo za sodno varstvo, ki jo je FURS na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13 in 32/16 – v nadaljevanju ZP-1) posredovala v odločitev Okrajnemu sodišču v Murski Soboti kot organu, pristojnemu za odločanje o vložnem pravnem sredstvu.

2. Okrajno sodišče v Murski Soboti se je s sklepom št. PRr 65/2018 z dne 11. 5. 2018 izreklo za stvarno nepristojno za odločanje o pravnem sredstvu (Okrajno sodišče šteje, da gre za pritožbo) vlagateljice in zadevo odstopilo v odločanje Ministrstvu za finance. Po stališču Okrajnega sodišča je vlagateljica vlogo vložila v inšpekcijski zadevi, torej v upravnem postopku, in ne v prekrškovni zadevi. Zato je tudi pritožba oziroma zahteva za

sodno varstvo vložena v upravnem postopku, pristojen organ za odločanje o njej pa Ministrstvo za finance. Kot izhaja iz obrazložitve, je sodišče do takšnega zaključka prišlo na podlagi dejstva, da prekrškovni organ vloge vlagateljice ni obravnaval na podlagi določb ZP-1, temveč na podlagi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP), čeprav je v ZP-1 določeno, kdo so stranke v prekrškovnem postopku in kakšne pravice imajo v postopku ter kdo ima pravico do vpogleda v spis, torej do informacij iz spisa, določila ZUP v prekrškovnem postopku pa se uporabijo le, če v ZP-1 ali v drugem zakonu ni drugače določeno. Sodišče je nadalje pojasnilo, da je na podlagi osmega odstavka 82. člena ZUP zoper sklep o zavrnitvi zahtev iz prejšnjih odstavkov dovoljena pritožba in ne zahteva za sodno varstvo, o pritožbi pa skladno z določilom 232. člena ZUP odloča stvarno pristojno ministrstvo, to je Ministrstvo za finance.

3. Ministrstvo za finance je pred Ustavnim sodiščem sprožilo spor glede pristojnosti med njim in Okrajnim sodiščem v Murski Soboti. Ne strinja se s stališčem Okrajnega sodišča, da je bila vloga delavke vložena v inšpekcijskem postopku. Po njegovem mnenju je FURS odločala kot prekrškovni organ, saj je zavrnila zahtevo predlagateljice za vpogled v prekrškovni spis, ki ga je vodila pod št. DT 71011-3364/2017. O pravnih sredstvih zoper odločitve pristojnega prekrškovnega organa med prekrškovnim postopkom pa mora odločiti tisti organ, ki je v prekrškovnem postopku pristojen za instančni nadzor. Sodno varstvo v okviru zahteve za sodno varstvo izvaja sodišče za prekrške prve stopnje, v konkretnem primeru je to Okrajno sodišče v Murski Soboti. Ministrstvo za finance se tudi ne strinja s stališčem Okrajnega sodišča, da je pravno sredstvo zoper sklep o zavrnitvi vpogleda v vsebino dokumentov pritožba in ne zahteva za sodno varstvo. Izpostavlja, da prvi odstavek 58. člena ZP-1 prekrškovne organe v hitrem postopku tudi glede pregledovanja in prepisovanja spisov napotuje na smiselno uporabo določb ZUP, če v tem ali v drugem zakonu ni drugače določeno. Pregledovanje in prepisovanje dokumentov ureja 82. člen ZUP, vendar ministrstvo izpostavlja prvi odstavek 46. člena ZP-1, po katerem o storitvi prekrška, o sankciji in drugih vprašanih postopka o prekršku prekrškovni organ oziroma sodišče odloči z odločbo, zoper katero so dopustna pravna sredstva, ki jih določa ta zakon. Ministrstvo na tej podlagi zaključuje, da so dopustna le tista pravna sredstva, ki jih določa ZP-1, in v zvezi s tem poudarja, da je zahteva za sodno varstvo redno pravno sredstvo zoper odločitve prekrškovnega organa, in sicer ne le zoper odločitve o sankciji, temveč tudi zoper odločitve o drugih vprašanih postopka.

4. Ustavno sodišče je na podlagi osme alineje prvega odstavka 160. člena Ustave pristojno, da odloča o sporih glede pristojnosti med sodišči in drugimi državnimi organi. Če pride do spora glede pristojnosti zato, ker več organov zavrača pristojnost v posamezni zadevi, lahko organ, ki mu je bila zadeva odstopljena, pa meni, da zanjo ni pristojen, zahteva rešitev spora glede pristojnosti po drugem odstavku 61. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS).

5. Bistvo spora v obravnavani zadevi je v vprašanju, ali je bila zahteva delavke za obvestilo o odločitvi v prekrškovnem postopku podana v postopku finančnega nadzora, torej v upravnem postopku, ali v prekrškovnem postopku. Ustavno sodišče je že sprejelo stališče, da mora o pravnih sredstvih zoper odločitve pristojnega organa med prekrškovnim postopkom ne glede na to, kako pravno sredstvo poimenuje vlagatelj (pritožba ali zahteva za sodno varstvo), odločiti tisti organ, ki je v prekrškovnem postopku pristojen za instančni nadzor ali sodno varstvo, in ne organ, ki bi bil v upravnem postopku pristojen za instančni nadzor ali sodno varstvo.¹ Iz drugega odstavka 60. člena ZP-1 v zvezi z drugo alinejo prvega odstavka 210. člena ZP-1 izhaja, da v prekrškovnem postopku instančni nadzor in sodno varstvo v okviru zahteve za sodno varstvo izvajajo okrajna sodišča. Zato je tudi za odločitev o pravnem sredstvu zoper sklep prekrškovnega organa o zavrnitvi zahteve za obvestilo o poteku prekrškovnega postopka, izdanem v hitrem prekrškovnem postopku (osmi odstavek 82. člena ZUP), pristojno okrajno sodišče.²

6. V obravnavani zadevi je vlagateljica v zahtevi za obvestilo zapisala, da jo zanima, kako je bilo odločeno o prekrškovnem delu postopka v zadevi št. DT 0610-967/2017-3 (10-520-09). Vlagateljica je torej navedla številko zadeve, pod katero je FURS vodila postopek finančnega nadzora, medtem ko je prekrškovni postopek vodila pod št. DT 71011-3364/2017. Kljub temu Ustavno sodišče meni, da je bila omenjena vloga podana v prekrškovnem postopku. Pomembna je namreč sama vsebina zahteve, s katero je vlagateljica zahtevala obvestilo o odločitvi v prekrškovnem delu postopka. Tako je njeno zahtevo pravilno razumel tudi naslovnik, FURS, ki je o tej zahtevi odločal kot prekrškovni organ in sklep izdal v prekrškovnem postopku. Dejstvo, da je prekrškovni organ, sklicujoč se na prvi odstavek 58. člena ZP-1, o tej zahtevi odločil na podlagi smiselne uporabe 82. člena ZUP, ki ureja pregled dokumentov, obvestila o poteku postopka in dostop do informacij javnega značaja v upravnem postopku, pa takšne narave postopka ne more spremeniti. Instrukcije, pri katerih ZP-1 napotuje na smiselno uporabo ZUP, je namreč treba razlagati v okviru postopka o prekršku. Zato zoper sklep, s katerim se ob smiselni uporabi 82. člena ZUP ne ugotovi zahteva za obvestilo o poteku prekrškovnega postopka, ne veljajo pravna sredstva po ZUP, temveč po ZP-1. Zoper odločbe, ki ji izda prekrškovni organ, je dovoljeno redno pravno sredstvo zahteva za sodno varstvo, razen zoper odločitve, za katere zakon določa, da je redno pravno sredstvo ugovor ali pritožba. Ker takšne izrecne zakonske določbe ZP-1 glede sklepa o zavrnitvi zahteve za obvestilo o poteku prekrškovnega postopka ne vsebuje, to pomeni, da je zoper takšen sklep dovoljena zahteva za sodno varstvo, o kateri je pristojno odločati okrajno sodišče. Za konkretni

¹ Tako odločbi Ustavnega sodišča št. P-5/11 z dne 2. 6. 2011 (Uradni list RS, št. 52/11) in št. P-6/11 z dne 2. 6. 2011. Na navedeni odločbi Ustavno sodišče napotuje tudi v zadevah št. P-4/14, P-6/14, P-7/14 z dne 14. 7. 2016.

² Za odločanje o zahtevi za sodno varstvo je krajevno pristojno sodišče prve stopnje, ki je pristojno za odločanje o prekršku po določbah rednega sodnega postopka (drugi odstavek 60. člena ZP-1). Splošno pravilo glede krajevne pristojnosti sodišč za prekrške je, da je za postopek pristojno tisto sodišče, na katerega območju je bil prekršek storjen (prvi odstavek 77. člena ZP-1).

primer to pomeni, da je za odločanje o pravnem sredstvu zoper sklep prekrškovnega organa št. DT 71011-3364/2017-9 z dne 27. 3. 2018 pristojno Okrajno sodišče v Murski Soboti.

7. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZUstS in četrte alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik